همانا خداوند به‌خاطر من از امتم خطا و فراموشی و آنچه را که بر آن مجبور شده‌اند، گذشت کرده است

از ابن عباس ـ رضی الله عنهما ـ روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «همانا خداوند به‌خاطر من از امتم خطا و فراموشی و آنچه را که بر آن مجبور شده‌اند، گذشت کرده است.»
[نووی -رحمه الله- می‌گوید: حدیثی حسن است] [به روایت ابن‌ماجه و بیهقی و دیگران]

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وسلم خبر می‌دهد: همانا خداوند از امت او در سه حالت درگذشته است: اول: خطا؛ و آن چیزی است که از ایشان بدون تعمد سر زند، و آن چنین است که مسلمان در کار خود چیزی را قصد کند، پس فعل او به غیر آنچه قصد کرده بود بینجامد. دوم: فراموشی؛ و آن چنین است که مسلمان چیزی را به یاد داشته باشد، ولی هنگام انجام دادن عمل آن را فراموش کند، و در این نیز گناهی بر او نیست. سوم: اکراه؛ چه‌بسا بنده بر انجام کاری که آن را نمی‌خواهد و توان دفع اکراه را ندارد وادار شود، و در این هنگام گناه یا حرجی بر او نیست. با توجه به این نکته که موضوع حدیث در مورد آنچه میان بنده و پروردگارش در انجام کار ممنوع می‌باشد؛ اما ترک کار واجب به سبب فراموشی ساقط نمی‌شود. همچنین اگر بر اثر چنین کاری جنایتی پدید آید، حق مردم ساقط نمی‌شود؛ مانند آنکه کسی به خطا قتل انجام دهد بر او پرداخت دیه واجب است، یا اگر به خطا ماشینی را نابود کند، باید خسارت آن را بپردازد.

http://sunnah.global/hadeeth/fa/show/4216